

WHO Håndhygiejnedag 5 maj 2022

Reduktion af plastmaterialer i sundhedsvæsenet

[WHO's oplæg](#) til dette års håndhygiejnedag har fokus på håndhygiejne som en del af sundhedsvæsenets kultur. I CEI har vi valgt at tage dette tema lidt videre og fokusere på bæredygtighed som en del af kulturen i sundhedsvæsenet. En opfordring i klimadebatten om bæredygtighed er, at man i alle sammenhænge stræber efter at *Reduce, reuse, recycle* for at mindske CO2 aftrykket.

CEI sætter således 5. maj 2022 fokus på brugen – og ikke mindst overforbruget- af medicinske engangshandsker, som et led i bestræbelserne på at **reducere** brugen af plastik i sundhedsvæsenet. Kun at bruge medicinske engangshandsker, hvor det er infektionshygiejnisk nødvendigt, er af betydning både for miljøet og for forebyggelse af spredning af mikroorganismer.

Verden er i stadig stigende grad blevet opmærksom på plastikproblemet. I sundhedsvæsenet såvel [internationalt](#) som nationalt er man også bevidst om sin del af ansvaret for at mindske CO2 aftryk og dermed bidrage til at bremse forandringerne i klimaet. Fokus er på at bruge plastik mere bæredygtigt. Dette indebærer, at der i Danmark, regionalt og kommunalt, ses på bæredygtighed og dermed også på forbruget, sorteringen og genbruget af plastprodukter.

Indenfor det infektionshygiejniske felt er medicinske engangshandsker et plastprodukt, hvor korrekt anvendelse kan bidrage til en reduktion af forbruget. Brugen af [handsker er steget dramatisk](#) siden fremkomsten af HIV/AIDS tilbage i midt 1980'erne og er blevet et centralt værnemiddel i [generelle infektionshygiejniske retningslinjer](#). Grundprincipperne er at der i enhver situation skal ske en planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet, så kontaktsmitte forebygges. Handsker er at betragte som såvel medicinsk udstyr, der beskytter patienten mod overførsel af mikroorganismer fra sundhedspersonalets hænder til patienten, og som et værnemiddel, der beskytter sundhedspersonalets hænder mod overførsel af mikroorganismer fra patienten.

Handsker ses dog anvendt i mange andre situationer, hvor de ikke er påkrævet. Fx viste [et mindre engelsk studie](#), at der i 68.6% (24/35) af de observerede plejesituationer, hvor der blev anvendt handsker, ikke var risiko for kontakt med organisk materiale.

Overforbrug og misbrug af handsker påvirker ikke kun klimaet, men får også konsekvens for den der bærer handskerne og for forebyggelsen af smittespredning. Hyppig brug af handsker kan give [hudproblemer](#) ligesåvel som at brug af handsker påvirker efterlevelsen af retningslinjen for håndhygiejne.

[Hvis ikke handsker skiftes](#) mellem urene og rene opgaver og der ikke udføres håndhygiejne efter brug af handsker kan handsker indirekte [bidrage til smittespredning](#). Et studie viste fx, at kun 7.9% af sundhedspersonalet skiftede handsker mere end en gang, selvom de havde kontakt med flere forskellige

områder på patientens krop. Videre kan det se ud som om at håndhygiejne [udføres i mindre grad](#) efter brug af handsker.

Valget af handsker har også en indvirkning på miljøet – produktionen af nitrilhandsker belaster miljøet mere end latexhandsker. Begge handsketyper giver samme beskyttelse overfor mikroorganismer, og efter fjernelse af puder i latexhandsker sås en markant fald i forekomsten af [latexallergi](#).

Korrekt brug af handsker kun i de situationer hvor der er risiko for kontakt med mikroorganismer vil kunne begrænse forbruget af handsker og således understøtte ønsket om både at arbejde infektionshygiejnisk og bæredygtigt.

Hjælp klimaet, forebyg spredning af smitte og pas på dine hænder – brug handsker, når det er nødvendigt.

Guide til korrekt brug af handsker

Hvornår bruges medicinske engangs handsker

- medicinske engangshandsker skal anvendes som værnemiddel i pleje og behandlingssituationer i henhold til [generelle infektionshygiejniske retningslinjer](#), hvor der er risiko for kontakt med humanbiologisk materiale. Humanbiologisk materiale er at forstå som blod, pus, sekreter (sput, snot, sårsekret, og sekret fra næse, mund, svælg, kirtler, nedre luftveje, mavetarmsystem og kønsorganer) og ekskretorer (fæces, urin, opkast). Videre anvendes handsker i henhold til [supplerende infektionshygiejniske retningslinjer](#)

Håndhygiejne og brug af medicinske engangshandsker

- brug af handsker erstatter ikke håndhygiejne
- udfør håndhygiejne før du tager handsker på – udfør håndhygiejne efter du har taget handskerne af
- handsker må ikke vaskes eller desinficeres
- vælg hånddesinfektion når dine hænder er synligt rene og tørre og vælg håndvask når dine hænder er synligt forurenede eller fugtige eller våde
- håndhygiejne udføres i henhold til [infektionshygiejnisk retningslinje om håndhygiejne](#)

At tage handsker på og tage dem af igen

- hænderne skal være rene og tørre, når handskerne tages på
- handsker skal tages på umiddelbart før den procedure der kræver handsker
- handsker skal tages af umiddelbart efter at proceduren er afsluttet
- handsker skal skiftes mellem urene og rene områder
- brug af handsker skal ske i henhold til [infektionshygiejnisk retningslinje om håndhygiejne](#), [generelle infektionshygiejniske retningslinjer](#) og [supplerende infektionshygiejniske retningslinjer](#)
- lær mere om rent og urent https://ssi.essenslms.com/public/vav_hh/index.html#/ her

CEI vil endvidere gøre opmærksom på, at plast utensilier, der er mærket engangs ikke må genbehandles.